

Kokoomuksen valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite tekoälyn (AI) -tuottavuusohjelman laatimiseksi Salon kaupungille

Kaupunginvaltuusto 26.01.2026 § 12
791/00.02.50/2026

Kalle Räike ym. tekivät seuraavan aloitteen:

" Valtuustoaloite tekoäly (AI) -tuottavuusohjelman laatimiseksi Salon kaupungille

Kuntien toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Väestön ikääntyminen, osaajapula, taloudelliset paineet sekä palvelutarpeiden muutokset kohdistavat Salon toimintaan merkittäviä haasteita, joita ei voida kestävästi ratkaista lisäämällä resursseja, vaan tuottavuutta on parannettava.

Vauhdilla kehittyvä generatiivinen tekoäly (AI) tarjoaa konkreettisia mahdollisuuksia parantaa tuottavuutta, tehostaa hallinnollisia prosesseja, vahvistaa asiakaspalvelua ja tukea päätöksentekoa.

Useat yksityiset ja julkiset organisaatiot sekä Suomessa että maailmalla ovat käynnistäneet AI-hankkeita, joilla on saavutettu merkittäviä mitattavia hyötyjä. Myös Salolla on erinomaiset edellytykset hyödyntää tekoälyä laajasti ja turvallisesti. AI-tuottavuusohjelma tukee suorien taloudellisten hyötyjen lisäksi Salon houkuttelevuutta työnantajana ja innovatiivisena kaupunkina.

AI-tuottavuusohjelma ei ole pelkkä "teknologiaprojekti", vaan strateginen tuottavuus- ja uudistumishanke, joka auttaa Saloa vastaamaan tulevien vuosien kiristyviin taloudellisiin ja toiminnallisiin haasteisiin.

Hyödyt realisoituvat vain, kun tekoälyn käyttöönottoa ohjataan strategisesti ja toimintatavat, johtaminen sekä mittarit suunnitellaan johdonmukaisesti. Ilman selkeää ohjelmaa riskinä on, että tekoälyn käyttö jää vain hajanaisiksi kokeiluiksi eikä tuottavuus koko kaupungin tasolla kasva.

Tämän vuoksi esitämme, että Salo käynnistää kaupunginlaajuisen AI-tuottavuusohjelman, jonka tavoitteena on:

- 1) Tunnistaa ne palvelualueet ja prosessit, joissa tekoälyn avulla voidaan saavuttaa merkittäviä, mitattavia hyötyjä esimerkiksi työajan säästönä, kustannusten alenemisena, palvelutason paranemisena tai henkilöstön työhyvinvoinnin edistymisenä.
- 2) Käynnistää pilottihankkeita niillä alueilla, joissa hyötypotentiaali on suurin.
- 3) Valmistella suunnitelma käytön laajentamisesta pilottien tulosten pohjalta.
- 4) Toteuttaa vaiheittain laajempi käyttöönotto kaupungin kaikilla palvelualueilla.
- 5) Vakiinnuttaa tekoälyn hyödyntäminen osaksi kaupungin pysyviä toimintatapoja ja jatkuvaa kehittämistä, mukaan lukien selkeät vastuut, ohjeistus sekä tietoturva- ja riskienhallintaperiaatteet.

AI-tuottavuusohjelman valmistelussa tulee huomioida ainakin seuraavat osa-alueet:

Keskeisten prosessien tunnistaminen

Selvitetään ne palvelualueet ja työvaiheet, joissa tekoäly voi parhaiten vapauttaa työaikaa, tehostaa prosesseja tai parantaa laatua. Tällaisia voivat olla esimerkiksi valmistelutyö, raportointi, sisällöntuotanto, opetuksen materiaalien tuotanto, kaavoitus- ja lupaprosessien dokumentointi sekä työllisyyspalvelujen raportointi.

Konkreettiset ja mitattavat tuottavuustavoitteet

Asetetaan selkeät tavoitteet työaikasäästöille, ostopalvelukustannusten vähentämiselle ja palvelutason paranemiselle. Tavoitteet kytketään kaupungin talousarvio- ja toiminnanohjausprosesseihin. Ohjelma ei edellytä suuria alkuinvestointeja, vaan perustuu vaiheittaiseen pilotointiin ja helposti käyttöönotettavien työkalujen hyödyntämiseen. Tavoitteena on nettosäästö jo lyhyellä aikavälillä.

Työajan uudelleenkohdentamisen suunnitelma

Määritellään, miten tekoälyn tuottama tehokkuus muutetaan taloudelliseksi hyödyksi tai muuksi arvoksi, kuten vähentyviksi ostopalveluiksi, pitkän aikavälin resurssitarpeen pienenemiseksi, palvelujen sujuvoitumiseksi tai sairauspoissaolojen vähenemiseksi. Tekoäly ei korvaa henkilöstöä, vaan vähentää rutiinityötä, kiirettä ja kuormitusta mahdollistaen tehtävänkuvien uudelleensuunnittelun ja osaamisen hyödyntämisen vaativampiin ja vaikuttavampiin tehtäviin.

Mittaristo ja säännöllinen seuranta

Luodaan yhtenäinen mittaristo, jolla tekoälyn käyttöä ja sen tuottamia hyötyjä seurataan ja raportoidaan säännöllisesti palvelualueiden toimielimille, kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Koulutus ja turvalliset toimintaperiaatteet

Varmistetaan henkilöstölle koulutus turvalliseen ja vastuulliseen tekoälyn käyttöön sekä määritellään selkeät pelisäännöt tiedonhallintaan, tietosuojaan ja riskienhallintaan.

Pilotointi ja vaiheittainen käyttöönotto

Käynnistetään ketteriä pilotteja niillä palvelualueilla, joissa hyötypotentiaali on suurin, ja valmistellaan näiden pohjalta laajempi, vaiheittainen käyttöönotto kaikille palvelualueille.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että: Salo laatii kaupungin laajuisen ja kaikki palvelualueet kattavan AI-tuottavuusohjelman, jonka tavoitteena on systemaattisesti lisätä tuottavuutta, alentaa kustannuksia ja parantaa palveluiden laatua hyödyntämällä generatiivisen tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia.

Ohjelman suunnittelu on strategisesti tärkeä, joten esitämme, että jo kuluvan vuoden käyttötaloudesta allokoidaan tarvittavat aloitusresurssit hyödyntämällä jo olemassa olevia kehittämismäärärahoja. Näin varmistamme, että AI-tuottavuusohjelman suunnittelu käynnistyy viipymättä ja ensimmäiset pilotit saadaan käyntiin viiveettä.

Kunnioittavasti,
Salon kokoomuksen valtuustoryhmä

Kalle Räike (Salon kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja)
Ilkka Juva
Marjatta Hyttinen

Miko Kakko
Juhani Nummentalo
Kimmo Lehto
Anna-Leena Yli-Jama
Anu Aaltonen
Stina Siikonen
Janne Väistö
Annika Viitanen Friberg
Raili Hilakari
Sekä muita valtuutettuja:
Antti Olkinuora
Petteri Rissanen
Heikki Tamminen
Kalle Tekkala

Tiivistelmä:

Valtuustoaloite tekoäly (AI) -tuottavuusohjelman laatimiseksi Salon kaupungille

Salon kaupungin toimintaympäristö muuttuu nopeasti väestön ikääntymisen, osaajapulan ja taloudellisten paineiden vuoksi. Näihin haasteisiin ei voida vastata pelkästään lisäämällä resursseja, vaan tuottavuutta on parannettava.

Generatiivinen tekoäly tarjoaa kunnille konkreettisia ja jo muualla testattuja keinoja tehostaa hallintoa, vapauttaa henkilöstön työaikaa, parantaa palvelujen sujuvuutta ja tukea päätöksentekoa.

Salon kokoomuksen valtuustoryhmä esittää, että kaupunki laatii kaupunginlaajuisen AI-tuottavuusohjelman. Ohjelman tavoitteena on tunnistaa suurimman hyötypotentiaalin prosessit, käynnistää pilotteja, asettaa mitattavat tuottavuustavoitteet sekä vakiinnuttaa tekoälyn vastuullinen ja turvallinen käyttö osaksi kaupungin pysyviä toimintatapoja.

Kyse ei ole yksittäisestä teknologiahankkeesta, vaan strategisesta uudistuksesta, jonka avulla Salo voi hillitä kustannuskehitystä, parantaa työhyvinvointia ja turvata laadukkaat palvelut myös tulevaisuudessa.”

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Tiedoksianto

Hallintojohtaja
Talousjohtaja
Tietohallintopäällikkö